ONDER DE GROENE HEMEL IN DE BLAUWE ZON

HET GROTE RIVIERENPAD LAW6

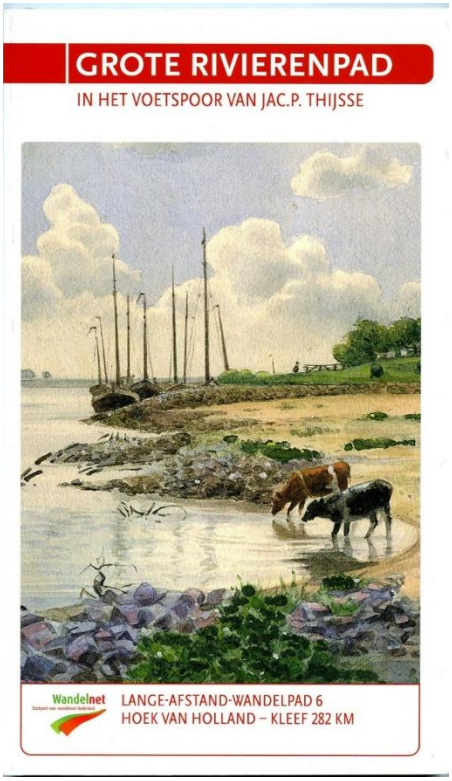
INHOUD

Wat vooraf ging 2

Etappe 12: Dodewaard – Tiel, 23 juli ‘26 2

Bijlagen 7

WAT VOORAF GING

Een aantal langeafstand wandelingen om te beginnen. En een aantal verhalen over die wandelingen in de vorm van blogs op onze website. Maar ook een verjaardag. Je kent het wel, zo'n dag waarbij je vooraf de vraag krijgt "wat wil je hebben". Dat resulteerde in een boekje over het Grote Rivierenpad (LAW6).

Na met zus Karin het Veluwe zwerfpad (SP16) gelopen te hebben lijkt dat een aardige nieuw uitdaging.

De GPX coördinaten zijn gedownload dus samen met de gids kunnen we aan de slag. Ik ken de pad coördinatoren van Wandelnet, dus in geval van vragen of twijfel hebben we ook nog een back-up.

De titel van het verhaal is weer eens die van een lied. In dit geval lijkt het *Land van Maas en Waal* van Boudewijn de Groot en Lennart Nijgh. Wel toepasselijk, al zal *"Take me to the River"* van de Talking Heads ook wel eens door mijn hoofd spelen.

Het boek verwijst in de ondertitel naar Jac. P. Thijsse. Ook (veld)bioloog, maar uit het gidsje haal ik verder weinig, of het zou moeten zijn dat we zowel natuur als "bouw- en waterwerken" zullen zien. De reproducties van de Verkade albums, die in onze boekenkast staan, zijn precies de verkeerden dus we gaan het gewoon zelf bekijken!

We nemen ons een aantal dingen voor. Allereerst dat we dit op ons gemak gaan doen. En verder dat we inmiddels te oud zijn om altijd tegen de stroom in te gaan. Dat heeft als consequentie dat we oostelijk beginnen en dan stroomafwaarts lopen naar het westen. Maar ook dat dit verhaal wordt geschreven in (omgekeerde) volgorde van de etappes in de gids en op de site.

ETAPPE 12: DODEWAARD – TIEL, 23 JULI '26

Hopelijk is de voorgaande tekst duidelijk, want we wijken direct overal van af. Daarvoor hebben we een goede reden. Om bij etappe 16 te komen moet je over of door Nijmegen. Daar zijn nu net 47.000 wandelaars bezig met het behalen van een kruisje. Dat zijn er al teveel, en dan beginnen we nog niet over de organisatie en de hulptroepen.

Daarom pakken we in Tiel de trein naar station *Hemmen – Dodewaard* en starten we met etappe 12. Door de stationsnaam lijkt dat heel wat, maar de foto laat al zien dat je blij mag zijn dat er een trein stopt.

We vermoeden dat hier veel wandelaars uitstappen want we zien direct de stickers voor het Spanjaards- en het Hiensepad, beiden klompenpaden. Ook onze rood-witte sticker komen we al snel tegen, dus we zitten in ieder geval goed.

De gids beloof monumentale bouwsels onderweg. Of we de brug over de A15 en de Betuwelijn mee moeten tellen weten we niet, maar na deze verzameling beton en asfalt gaan we echt de Betuwe in.

Dodewaard is een aardig dorp met een kerk en een oude dorpskern.

Het is heerlijk om te zien dat ze de klompenpaden heel letterlijk nemen in dit dorp.

Je verlaat het gat via de dijk, waarbij je uitzicht hebt op de Waal. Op die dijk staat van alles in bloei. De korenbloemen geven het talud een helle blauwe kleur.

We passeren het eerste bord "*kersen te koop*", maar constateren tegelijk dat de tuinderijen, met eindeloze reeksen boompjes, de overhand hebben. Daar schijnt toch meer geld in te zitten, en in ieder geval is hun seizoen langer.

Hard rijden over grote dijken is een nationale sport, dus heel prettig lopen is het niet. Gelukkig komen we al snel op wandelpaden terecht en dan wordt het een stuk aangenamer.

Eerlijk is eerlijk, er regen was voorspeld, maar de grond op de paden is kurkdroog en goed te lopen. Dit in tegenstelling tot dezelfde paden tijdens de wandeling die ik in november 2022 heb gemaakt toen het een grote, natte baggerbende was (etappe 11 & 12 van het Betuwepad).

Tijdens onze wandelingen letten we stevig op bankjes waar we onze koeken en chocomel kunnen wegwerken.

Het voelt onmiddellijk weer vertrouwd aan. Als we aan de “koffie” toe zijn is er negens meer een bankje te vinden.

Maar in de zomerdijk staat nog de rest van een coupure en dat zit prima. En als we dan toch aandacht aan waterwerken moeten besteden kunnen we daar direct wel wat intermezzo’s aan wijden.

INTERMEZZO 1: COUPURES EN ZOMERDIJKEN

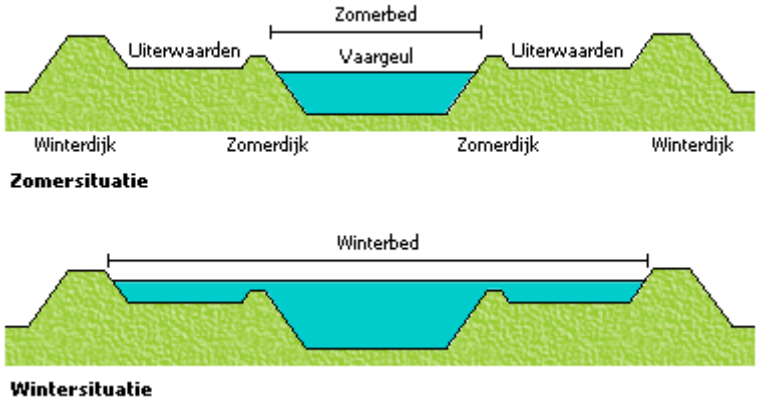

Het is al tijden droog. De rivieren staan ongelofelijk laag. Zo laag dat de schepen er niet volgeladen door kunnen. Maar klimaatverandering en het kanaliseren van rivieren heeft er toe geleid dat de rivieren in de winter dreigen te overstromen.

Op de lagere[1] school leerden we over de uiterwaarden en de zomer- en winterdijk. Op veel plaatsen is die zomerdijk een achterhaald verschijnsel en, zoals deze, alleen nog maar een heuveltje in de uiterwaarde.

Je koeien over zo’n heuveltje jagen kon toch zomaar een probleem zijn. Door een dijkopening in de zomerdijk werd dat opgelost. Met wat planken in de coupure kan het water van toch nog een tijdje buitendijks worden gehouden.

Wij zijn voor hergebruik, het is een prima bankje!

[2]

[1] Voor jongere lezers: een schoolsysteem van voor de basisschool 😊

[2] Nederlandstalige Wikipedia, CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1808577

EN DOOR….

En zo komen we bij Ochten. Het pad ligt aan de rivierkant van de winterdijk waardoor we er eigenlijk niets van zien, maar met prachtig zicht op de rivier is dat bijzaak.

Als we het dorp min of meer voorbij zijn begint het te regenen. Of beter nog: het hoost. Gelukkig is er op dat punt een restaurant “de Veerstoep”. Zeg maar gewoon “de Stoep” op dit moment, want door het lage water liggen de veren er uit.

Lunchen moet je toch, dus we besluiten dat het restaurant de plek is om te pauzeren. Vriendelijke lui, goede bediening en producten en parasols waardoor we toch droog buiten kunnen zitten.

Leuk uitkijken over de rivier, maar wel langs een dreigend hek en idem graafmachines. Het grote voordeel van de website van Wandelnet is dat wijzigingen in de routes zijn aangegeven. Dus niet verbaasd gaan we weer verder. De regenbui is over en de magen gevuld! Alleen de route, dat kunnen we vergeten.

We moeten een stukje Ochten in en daarna een weg vinden richting Tiel.

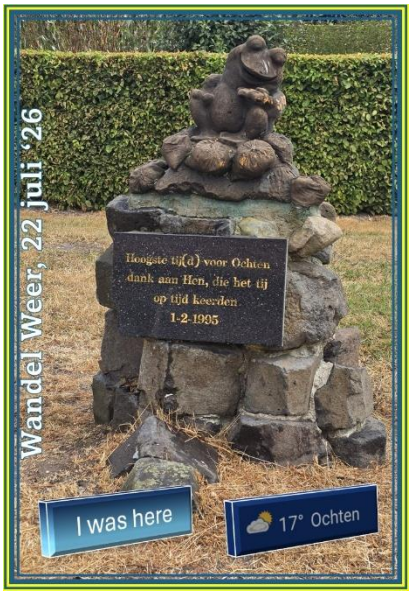
Officieel is er een bocht die over de rivier gaat en daarna met een pondje terug naar Flipje-city.

Het bereiken van die brug wordt voor wandelaars nu een ding…

INTERMEZZO 2: DIJKVERZWARING

Sinds we in Tiel wonen is het water al een paar keer zo hoog gekomen dat de rivier dreigde te overstromen. Daar kan je op verschillende manieren mee omgaan. Tijdens de Rijnreis leerde we in Boppard dat bij pech de kelder volloopt en bij veel pech, zoals in 1995, ook de keuken onder water staat.

Wij Nederlanders staan daar, met een geschiedenis met onder meer[3] de St. Elisabetsvloed I-III en de Watersnoodramp, wat anders in. Als het water naar doet verhogen we, onder andere, de dijken.

[3] https://nl.wikipedia.org/wiki/Overstroming

Op dit moment wordt massaal gewerkt aan de Waalbanddijk, waar over vele kilometers de dijk meters wordt verhoogd. Het kan verkeren, onze route is nu aan de beurt.

NAAR DE FINISH

"Ons" stuk rond Tiel is af, maar tussen de Willem Alexander brug en Ochten wordt er hard gewerkt. Zo hard dat we grote stukken van de route wel kunnen vergeten.

We besluiten via Echteld naar Tiel te lopen. Iets minder rivier, maar mooie bermflora maakt ook blij. We eindigen bij de kersenstal in Tiel.
Volgende keer echt naar de officiele start in Kleve? We gaan het zien!

SLIJK-EWIJK – NIJMEGEN, 8 SEPTEMBER'26

Het antwoord blijkt nee. Karin herstelt prima van een blessure aan haar voet, maar een wat geringere belasting lijkt het beste. En er is de etappe van Nijmegen naar Dodewaard die al gauw tegen de 30 km loopt. Wij niet. We knippen de etappe en doen vandaag het stuk van Slijk-Ewijk naar Nijmegen.

Dat begint met het achterlaten van een auto bij station Andelst-Hemmen en het parkeren van de 2e bij het water van Slijk-Ewijk. Altijd handig zo'n abonnement voor die plas.

We lopen door het plaatsje naar de Waalbanddijk, stevig gewapend met twee papraplu's voor de aangekondigde regenbuien.

Slijk is een van die kleine aardige plaatsjes langs de Waal. De oude kerk is inmiddels een atelier en veel boerderijen zijn verbouwd, maar het is leuk om door te lopen.

Bij de oude kerk spotten we ook wat statige edelherten.

En het zijn niet de enigen. Via de dijk gaat het richting Oosterhout.

Hier zien we het volgende edelhert in het groen 😊.

pas

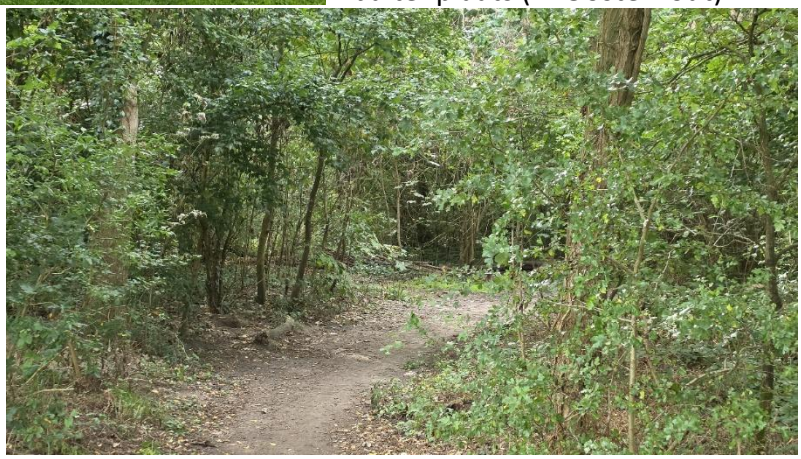
En een camping die wij complimenteren met de prachtig gekuisde toiletten. Daarna gaat de route de plaats in, maar nadat de openingsfoto van dit verhaal met de runderen, de Waal en Nijmegen is genomen.

Oosterhout zelf is leuk om door te wandelen, waarbij duidelijk is dat dit de “place to be” is voor Arnhemmers of Nijmegenaren met te veel geld.

Na een boederij die is verbouwd tot medisch centrum mogen we het bos in.

Karin wijst me er op dat hier geen sprake is van een bos. Dit is een rijke, chique omgeving dus is het is geen bos, maar een buitenplaats (B. Oosterhout).

Na het bos staan we weer aan de Waal en kunnen we langs Lent uitlopen naar Nijmegen.

Eerst langs de zijstroom en daarna, via een voetgangersbrug, over het eiland tussen de zij- en de hoofdstroom. Nijmegen heeft nogal wat bruggen over de rivier en de eerste vanuit het westen is een hele fraaie.

Daarna steken we over richting centrum via een trap die niet heel vriendelijk is voor ouderen (lastige leuning, gaten metaal). Wel komen we hierdoor uit bij de kade waar de Rijncruises vertrekken. Maar dat is een andere etappe. We lopen nu in rechte lijn naar het station. Het is duidelijk haptijd, maar met een bezoek aan bakker Bart lossen we dat ook weer op.

Volgende keer toch naar de start van het pad?

BIJLAGEN

Grote Rivierenpad LAW 6		Totaal gelopen km:	18,3
Totalen in KM		377,2	18,3
Etappe	Van - naar in KM & link	Afstand planning	Afstand Reëel
1	Hoek van Holland strand - Maasland	23,2	
2	etappe E8 aanlooproute	8,6	
3	Maasland - Geervliet	18,6	
4	Geervliet - Rhoon	14,9	
5	Rhoon - Rijsoord	18	
6	Rijsoord - Krimpen ad IJssel	16,4	
7	Krimpen a/d IJssel - Bergambacht	14,7	
8	Bergambacht - Ameide	22,5	
9	Ameide - Hei- en Boeicop	19,5	
10	Hei- en Boeicop - Leerdam	12,5	
11	Leerdam - Geldermalsen	21,8	
12	Geldermalsen - Tiel	21,3	
13	Tiel - Dodewaard	20,3	18,3
14	Dodewaard - Nijmegen	28,9	11,5
15	Nijmegen - Kranenburg	16,4	
16	Kranenburg - Kleef	16,9	
	Extra etappes		
17	Rottemeren: Loetbos - Nieuwerkerk a/d IJssel	15,3	
18	Nieuwerkerk a/d IJssel - Terbregge	17,8	
19	Rottemeren: Terbregge - Schiedam Kethel	11,5	
20	Schiedam Kethel - Maasland	17,4	
21	Erasmuspad	20,7	
Nog te lopen		358,9	18,3
	= dubbele etappe		

Dagwandelingen

Het Grote Rivierenpad (LAW 6) is een Lange-Afstand-Wandelpad van 286 kilometer langs de oer-Hollandse rivieren. Deze route is opgesplitst in 15 etappes en bewegwijzerd met **wit-rode markeringen**. Graag nog wat langer wandelen in Rotterdam? Voor de liefhebbers zijn er twee varianten: de Variant Rottemeren en het Erasmuspad door de Maasstad.

Kies een dagwandeling

